YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIMEN MÄÄRÄYS (neljäs jaosto)

8 päivänä lokakuuta 1998 *

Asiassa C-228/97 P,

Hedwig Kuchlenz-Winter, Euroopan parlamentin entisen virkamiehen eronnut aviopuoliso, kotipaikka Kehlen (Luxemburg), edustajanaan asianajaja Dieter Rogalla, Sprockhövel, prosessiosoite Luxemburgissa asianajotoimisto Decker, Braun & Wagner, 16 avenue Marie-Thérèse,

valittajana,

jossa valittaja vaatii muutoksenhaussaan Euroopan yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen asiassa T-66/95, Kuchlenz-Winter vastaan komissio, 16.4.1997 antaman tuomion kumoamista,

vastapuolena:

Euroopan yhteisöjen komissio, asiamiehenään oikeudellinen neuvonantaja Julian Currall, avustajanaan asianajaja Bertrand Wägenbaur, Hampuri, prosessiosoite Luxemburgissa c/o oikeudellisen osaston virkamies Carlos Gómez de la Cruz, Centre Wagner, Kirchberg,

* Oikeudenkäyntikieli: saksa.

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN (neljäs jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja P. J. G. Kapteyn sekä tuomarit H. Ragnemalm (esittelevä tuomari) ja K. M. Ioannou,

julkisasiamies: P. Léger,
kirjaaja: R. Grass,

kuultuaan julkisasiamiestä,

on antanut seuraavan

määräyksen

1 Kuchlenz-Winter on yhteisöjen tuomioistuimeen 20.6.1997 toimittamallaan valituksella hakenut muutosta EY:n tuomioistuimen perussäännön 49 artiklan nojalla ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen asiassa T-66/95, Kuchlenz-Winter v. komissio, 16.4.1997 antamaan tuomioon (Kok. 1997, s. II-637; jäljempänä valituksenalainen tuomio), jolla se on hylännyt hänen kanteensa, jossa vaadittiin pääasiallisesti toteamaan, että komissiolla on velvollisuus toisaalta jatkaa valittajan kulujen kattamista Euroopan yhteisöjen yhteisestä sairausvakuutusjärjestelmästä (jäljempänä yhteinen sairausvakuutusjärjestelmä) ja toisaalta käyttää aloiteoikeuttaan neuvostoon nähden, jotta valittajan kanssa samassa asemassa olevat henkilöt voivat hyötyä yhteisestä sairausvakuutusjärjestelmästä, ja toissijaisesti, että Saksan hallituksen huomio kiinnitettäisiin kansallisessa sairausvakuutusalan lainsäädännössä olevaan aukkoon ja sitä vaadittaisiin toteuttamaan tarvittavat toimenpiteet tämän tilanteen korjaamiseksi.

2 Asian tosiseikat, sellaisena kuin ne käyvät ilmi valituksenalaisesta tuomiosta, voidaan tiivistää seuraavalla tavalla.

3 Valittaja, joka on Saksan kansalainen, otettiin vuonna 1957 Euroopan hiili- ja teräsyhteisön tuomioistuimen palvelukseen hänen avioiduttuaan Kuchlenzin kanssa, joka myös on Saksan kansalainen. Vuonna 1958 hän siirtyi Brysseliin Euroopan atomienergiayhteisön komissioon. Hänen miehensä, josta oli tällä välin tullut Euroopan parlamentin virkamies, siirrettiin vuonna 1963 Luxemburgiin. Valittaja jätti tällöin seitsemän palvelusvuoden jälkeen toimensa yhteisöissä ja lakkasi kuulumasta omissa nimissään yhteiseen sairausvakuutusjärjestelmään, mutta hän kuului siihen aviomiehensä kautta (valituksenalaisen tuomion 1 ja 2 kohta).

4 Cour d'appel du Luxembourg julisti 10.12.1993 antamallaan tuomiolla, joka tuli lainvoimaiseksi 1.4.1994, valittajan ja Kuchlenzin avioeron. Tämän tuomion seurauksena aviopuolisot sopivat *Bürgerliches Gesetzbuch*in (Saksan siviililakikirja) eläkeoikeuksien kompensoivaa jakamista avioerotapauksissa koskevien säännösten mukaisesti Kuchlenzin yhteisöstä saaman eläkkeen jakamisesta. Tribunal de paix de Luxembourg vahvisti tämän sopimuksen (3 kohta).

5 Euroopan yhteisöjen virkamiesten henkilöstösääntöjen (jäljempänä henkilöstösäännöt) 72 artiklan 1 b kohdasta ilmenee, että virkamiehen eronnut puoliso voi tietyin edellytyksin edelleen saada yhteisen sairausvakuutuksen mukaiset etuudet enintään vuoden ajan siitä päivästä lukien, jona ero on tullut lainvoimaiseksi, joten valittaja sai edelleen etuuksia yhteisestä sairausvakuutusjärjestelmästä (4 kohta).

6 Kuchlenz-Winterillä on Luxemburgissa asuvana henkilönä oikeus Luxemburgin sosiaaliturvaan (5 kohta).

7 Koska hänen vaaditut vakuutuskautensa Saksassa eivät ole täyttyneet, hänellä ei sitä vastoin ole oikeutta kuulua Saksan lakisääteiseen sosiaaliturvajärjestelmään. Hän ei myöskään täytä vaadittuja edellytyksiä voidakseen liittyä vapaaehtoisesti Saksan

sosiaalivakuutusjärjestelmään, ja yksityiset sairausvakuutuskassat kieltäytyvät vakuuttamasta häntä, koska hän kärsii vakavasta sairaudesta (5 kohta).

8 Valittaja teki 7.2.1994 parlamentille sekä komissiolle hakemuksen, jossa hän vaati tekemään päätöksen siitä, että hänellä olisi oikeus kuulua yhteiseen sairausvakuutusjärjestelmään henkilöstösääntöjen 72 artiklassa säädettyä määräaikaa kauemmin. Koska komissiolle osoitettu hakemus hylättiin implisiittisellä päätöksellä, valittaja teki 26.7.1994 tästä päätöksestä valituksen, jonka komissio hylkäsi 11.1.1995 päivätyllä kirjeellään (6—8 kohta).

9 Valittaja nosti 24.2.1995 kanteen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa.

Valituksenalainen tuomio

10 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on aluksi hylännyt komission esittämän tutkimatta jättämistä koskevan perusteen, jonka mukaan kanne olisi pitänyt nostaa parlamenttia eikä komissiota vastaan. Tältä osin ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on nojautunut toisaalta siihen seikkaan, että komissio ei ole vedonnut puuttuvaan toimivaltaansa 11.1.1995 päivätyssä kirjeessään ja toisaalta siihen, että komission osallistuminen yhteisen sairausvakuutusjärjestelmän hallinnointiin on erityisen tärkeää (28—33 kohta).

11 Tämän jälkeen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on todennut, että vaatimus sen toteamiseksi, että komissiolla on velvollisuus jatkaa yhteisen sairausvakuutusjärjestelmän soveltamista valittajaan, on otettava tutkittavaksi (35 kohta).

12 Koska yhteisöjen tuomioistuimet eivät voi antaa määräyksiä yhteisöjen toimielimille, ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on kuitenkin tulkinnut tätä vaatimusta niin, että sen tarkoituksena on niiden komission päätösten kumoaminen, joilla hylätään valittajan vaatimus hänen oikeudestaan kuulua edelleen yhteiseen sairausvakuutusjärjestelmään (24 kohta).

13 Tämän vaatimuksen tueksi valittaja on esittänyt ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa neljä kanneperustetta, jotka koskivat työnantajan huolenpitovelvoitetta, henkilöiden vapaata liikkuvuutta, yhdenvertaisen kohtelun periaatetta ja oikeutta henkilökohtaiseen eläkkeeseen.

14 Ensimmäisen kanneperusteen osalta ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on todennut, että huolenpitovelvoite on toteutettava voimassa olevien normien mukaisesti ja erityisesti, että valittaja ei voi saada eri toimielimiltä vastausta, joka on erilainen kuin selvistä säännöksistä ilmenee. Ottaen huomioon henkilöstösääntöjen 72 artiklan 1 b kohdan yksiselitteisyyden, ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on päättänyt, että valittaja ei voi kuulua yhteiseen järjestelmään tässä säännöksessä säädettyä ajanjaksoa kauemmin vetoamalla huolenpitovelvoitteeseen (43 kohta). Tämä peruste on näin ollen hylätty.

15 Toisella kanneperusteellaan Kuchlenz-Winter on väittänyt, että hänen oikeuttaan liikkua vapaasti yhteisön alueella on vakavasti rajoitettu, koska jos hän muuttaisi pois Luxemburgista, hän menettäisi ainoan sairausvakuutuksen, joka hänellä on.

16 Tältä osin ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on muistuttanut, että henkilöiden vapaalle liikkumisoikeudelle voidaan säätää rajoituksia ja ehtoja muun muassa johdetussa oikeudessa, kuten EY:n perustamissopimuksen 8 a artiklassa määrätään. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin toteaa, että Kuchlenz-Winterin kaltaisten henkilöiden tapauksessa, jotka eivät kuulu työtä tekevään väestöön, sairausvakuutus ei ole seuraus oikeudesta vapaaseen liikkuvuuteen, kuten valittaja on väittänyt (47 ja 48 kohta).

17 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on todennut, että valittajan kuulumista sairausvakuutusjärjestelmään, josta hän sai etuuksia lähtömaassaan asuessaan, koskevaa kysymystä ei voida liittää vapaan liikkuvuuden periaatteeseen, sellaisena kuin se on perustamissopimuksessa vahvistettuna ja johdetussa oikeudessa täytäntöönpantuna (50 kohta). Näin ollen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on hylännyt myös tämän kanneperusteen.

18 Kolmannella kanneperusteellaan Kuchlenz-Winter on väittänyt, että päätös kieltää hänen kuulumisensa yhteiseen sairausvakuutusjärjestelmään loukkaa yhdenvertaisen kohtelun periaatetta, koska komission, yhteisöjen tuomioistuimen, ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen ja tilintarkastustuomioistuimen entiset jäsenet saavat edelleen etuuksia yhteisestä sairausvakuutusjärjestelmästä silloin, kun he eivät kuulu muuhun julkiseen sairausvakuutusjärjestelmään [komission puheenjohtajan ja jäsenten sekä yhteisön tuomioistuimen presidentin, tuomarien, julkisasiamiesten ja kirjaajan palkkajärjestelyistä annetun asetuksen N:o 422/67/ETY, N:o 5/67/Euratom, sekä tilintarkastustuomioistuimen jäsenten palkkajärjestelyistä annetun asetuksen (ETY, Euratom, EHTY) N:o 2290/77 muuttamisesta 29 päivänä heinäkuuta 1991 annettu neuvoston asetus (EHTY, ETY, Euratom) N:o 2426/91 (EYVL L 222, s. 1)].

19 Tältä osin ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on todennut, että kyseessä on yhdenvertaisuusperiaatteen loukkaaminen, kun kahta henkilöryhmää, joiden tosiasiallisessa ja oikeudellisessa asemassa ei ole olennaisia eroja, kohdellaan eri tavoin (55 kohta). Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen mukaan virkamiehet toimielimiin yhdistävä suhde on erilainen kuin asetuksessa N:o 2426/91 tarkoitettujen henkilöiden, joiden suhde yhteisöön on ajallisesti rajoitettu (56 ja 57 kohta). Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on näin ollen katsonut, että yhdenvertaisen kohtelun periaatetta ei ole loukattu.

20 Neljännellä ja viimeisellä kanneperusteellaan Kuchlenz-Winter on väittänyt, että hänen Saksan avioeroasioita koskevasta lainsäädännöstä johtuva oikeutensa puoleen hänen entisen aviopuolisonsa eläkkeestä merkitsee hänen oikeuttaan omaan eläkkeeseen niin, että komissiolla on velvollisuus myöntää hänelle yhteisen sairausvakuutusjärjestelmän mukaiset etuudet.

21 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on katsonut, että yhteisen sairausvakuutusjärjestelmän soveltamisalan määritelmä kuuluu yhteisön lainsäätäjän toimivaltaan ja että kansallisen tuomioistuimen antamalla tuomiolla ei siis voi olla sellaista oikeutta luovaa vaikutusta, jonka saamisen edellyksiä säännellään yhteisön toimenpiteillä (64 kohta). Koska Kuchlenz-Winter ei täyttänyt henkilöstösääntöjen mukaisia eläkkeensaamisedellytyksiä (61—63 kohta), viimeinen kanneperuste on hylätty.

Valitus

22 Valituksessaan Kuchlenz-Winter on vaatinut yhteisöjen tuomioistuinta kumoamaan ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen antaman tuomion ja velvoittamaan komission korvaamaan molempia oikeudenkäyntejä koskevat kulut. Hän väittää ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen arvioineen virheellisesti neljällä kanneperusteella esitettyjä oikeudellisia kysymyksiä.

23 Komissio on vaatinut yhteisöjen tuomioistuinta pääasiallisesti toteamaan työjärjestyksen 119 artiklan nojalla, että valituksen tutkittavaksi ottamisen edellytykset selvästi puuttuvat ja toissijaisesti toteamaan valituksen olevan selvästi perusteeton. Komissio vaatii yhteisöjen tuomioistuinta myös velvoittamaan valittajan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

Yhteisöjen tuomioistuimen arviointi asiasta

24 Yhteisöjen tuomioistuimen työjärjestyksen 119 artiklassa määrätään, että jos valituksen tutkittavaksi ottamisen edellytykset selvästi puuttuvat tai jos valitus on selvästi perusteeton, yhteisöjen tuomioistuin voi milloin tahansa hylätä valituksen

kokonaan tai osittain perustellulla määräyksellä asian suullista käsittelyä aloittamatta.

25 Tämän lisäksi EY:n tuomioistuimen perussäännön 51 artiklan ensimmäisen kohdan mukaan muutosta voidaan hakea vain oikeuskysymyksiä koskevilta osin ja muutoksenhaun perusteena voi olla yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen puuttuva toimivalta, asian käsittelyssä yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa tapahtunut oikeudenkäyntivirhe, joka on hakijan edun vastainen, tai yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa tapahtunut yhteisön oikeuden rikkominen. Työjärjestyksen 112 artiklan 1 kohdan c alakohdassa täsmennetään, että valituskirjelmässä on mainittava oikeudelliset perusteet ja väitteet, joihin vedotaan.

26 Näistä määräyksistä johtuu, että valituksessa on esitettävä täsmällisesti tuomion ne seikat, joita kritisoidaan, sekä väitteet, joihin vedotaan tuomion kumoamisvaatimuksen tueksi.

27 Vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan tätä edellytystä ei täytä sellainen valitus, jossa pelkästään kerrataan tai toistetaan jo yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa esitetyt eli myös tässä tuomioistuimessa jo nimenomaisesti hylättyihin seikkoihin perustuvat perusteet ja väitteet; tällaisella valituksella vaaditaan itse asiassa todellisuudessa sitä, että yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa nostettu kanne yksinkertaisesti käsitellään uudelleen, mikä EY:n tuomioistuimen perussäännön 49 artiklan mukaan ei kuulu viimeksi mainitun toimivaltaan (asia C-26/94 P, X v. komissio, määräys 26.9.1994, Kok. 1994, s. I-4379, 13 kohta).

28 Huolenpitovelvoitteen laiminlyöntiä koskevan ensimmäisen perusteen osalta valittaja katsoo, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on jättänyt ottamatta huomioon yhteisöjen tuomioistuinten velvollisuuden kehittää oikeutta. Hän ei kuitenkaan esitä perustetta tälle väittämälleen velvollisuudelle eikä selvitä selvästi sen sisältöä. Toisaalta valittaja väittää, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen olisi pitänyt tämän velvollisuuden nojalla muuttaa voimassa olevaa yhteisön säännöstöä jotta valittaja saisi mahdollisuuden saada yhteisen sairausvakuutusjärjestelmän mukaiset edut. Toisaalta hän väittää, että yhteisön tuomioistuinten on tämän velvollisuuden vuoksi kiinnitettävä yhteisön toimielinten huomio yhteisön oikeuden aukkoihin ja heikkouksiin, jotta ne muuttaisivat tätä säännöstöä.

29 Tältä osin riittää, kun todetaan, että yhteisön toimielimillä ja elimillä on velvollisuus toimia niiden toimivaltuuksien rajoissa, jotka niille on yhteisön toimenpiteillä annettu ja että yhteisöjen tuomioistuinten toimivaltaan ei kuulu voimassa olevan yhteisön säännöstön muuttaminen. Yhteisöjen tuomioistuimilla ei myöskään ole velvollisuutta ilmaista kantaansa tämän säännöstön muuttamisen tarpeellisuudesta. Ensimmäinen valitusperuste on siten selvästi perusteeton.

30 Toisella valitusperusteellaan valittaja väittää, että oikeus liikkua ja oleskella vapaasti jäsenvaltioiden alueella on ehdoton ja että tätä oikeutta ei voi rajoittaa se seikka, että yhteisön lainsäätäjä ei ole vielä toteuttanut sitä henkilöjoukkoa, johon valittaja kuuluu, koskevaa lainsäädäntötointa. Lisäksi valittaja väittää, että kyseessä olevan oikeuden rajoittaminen on naisten välitöntä tai epäsuoraa syrjintää.

31 Tältä osin on todettava, että valittaja pääasiallisesti vain toistaa ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa esittämänsä perustelut, kuten valituksenalaisen tuomion 44 kohdasta käy ilmi. Hän ei myöskään esitä mitään perustelua osoittaakseen, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin olisi tehnyt oikeudellisen virheen todetessaan, että valittaja ei voi vedota henkilöiden vapaan liikkuvuuden periaatteeseen yhteisen sairausvakuutusjärjestelmän mukaisten etuuksien saamiseksi edelleen, vaikka hän ei enää täytä siihen kuulumisen edellytyksiä. Tästä johtuu, että toisen valitusperusteen tutkittavaksi ottamisen edellytykset selvästi puuttuvat.

32 Yhdenvertaisen kohtelun periaatteen loukkaamista koskevan kolmannen valitusperusteen osalta valittaja väittää, että virkamiesten ja asetuksessa N:o 2426/91 tarkoitettujen henkilöiden välillä ei ole perustavanlaatuista eroa, koska viimeksi mainitut henkilöt toimielimiin yhdistäviä suhteita voidaan lyhentää eri syistä ja sama koskee virkamiehiä.

33 Tältä osin on todettava, että valittajan esittämät perustelut eivät saata kyseenalaiseksi ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen arviointia, jonka mukaan virkamiesten asema ei ole sama kuin asetuksessa N:o 2426/91 tarkoitettujen henkilöiden, joiden toimikausi on ajallisesti rajoitettu ja että näin ollen kyseessä ei ole yhdenvertaisen kohtelun periaatteen loukkaaminen. Tästä seuraa, että tämä peruste on selvästi perusteeton.

34 Omaa eläkeoikeutta koskevan neljännen valitusperusteen yhteydessä valittaja väittää, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on virheellisesti tukeutunut valittajan avioeroa koskeviin tuomioihin, kun kyseessä oleva oikeudellinen perusta on *Bürgerliches Gesetzbuch*issa säädetty eläkeoikeuksien kompensoiva jakaminen. Lisäksi valittaja väittää, että yhteisö on jo tunnustanut tämän oikeuden maksamalla hänelle edelleen osan hänen entisen aviopuolisonsa eläkkeestä.

35 Tältä osin on todettava, että kysymys siitä, johtuuko eläkeoikeuksien kompensoiva jakaminen kansallisen tuomioistuimen tuomiosta, aviopuolisoiden välisestä sopimuksesta vaiko suoraan kansallisesta lainsäädännöstä, ei ole keskeinen valitusperusteen arvioimiseksi. Tämän eläkeoikeuksien jakamisen vaikutuksena ei voi olla se, että valittaja saa oikeuden eläkkeeseen, joka riippuu henkilöstösäännöissä säädetyistä edellytyksistä. Se, että yhteisön toimielimet maksavat eläkkeen suoraan valittajalle, ei anna aihetta toisenlaiseen johtopäätökseen. Neljäs valitusperuste on selvästi perusteeton.

36 Näin ollen on työjärjestyksen 119 artiklan nojalla todettava, että tietyiltä osin valituksen tutkittavaksi ottamisen edellytykset puuttuvat selvästi ja toisilta osin valitus on selvästi perusteeton.

Oikeudenkäyntikulut

37 Yhteisöjen tuomioistuimen työjärjestyksen 69 artiklan 2 kohdan mukaan asianosainen, joka häviää asian, on velvoitettava korvaamaan oikeudenkäyntikulut. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen ilmoittamien syiden perusteella, eli koska kanteella vaaditaan kumoamaan päätös, jolla lakkautetaan ne oikeudet, jotka valittaja on saanut henkilöstösääntöjen perusteella sen vuoksi, että hän on ollut naimisissa virkamiehen kanssa, riita-asiaan on sovellettava työjärjestyksen 70 artiklaa, jonka mukaan yhteisöjen ja henkilöstön välisissä riita-asioissa toimielinten on vastattava omista kuluistaan. Työjärjestyksen 122 artiklan toisen kohdan mukaan 70 artiklaa ei kuitenkaan sovelleta toimielimen virkamiehen tai muun toimihenkilön tätä toimielintä vastaan tekemiin valituksiin. Koska valittaja on hävinnyt asian, hänet on velvoitettava korvaamaan tässä tuomioistuimessa aiheutuneet oikeudenkäyntikulut.

Näillä perusteilla

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN (neljäs jaosto)

on määrännyt seuraavaa:

1) Valitus hylätään.

2) Valittaja velvoitetaan korvaamaan tässä tuomioistuimessa aiheutuneet oikeudenkäyntikulut.

Annettiin Luxemburgissa 8 päivänä lokakuuta 1998.

R. Grass — kirjaaja

P. J. G. Kapteyn — *neljännen jaoston puheenjohtaja*